

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 12 lutego 2025 r.

KN-V.431.56.2024

Pan

Dariusz Andrzej Nolka

Prezes Zarządu

Spółdzielni Socjalnej SERCE

ul. Krystyny 30

62-067 Rakoniewice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

I. Dane identyfikacyjne.

Zakres kontroli (w tym: podstawa prawna, okres objęty kontrolą)	Przedmiotem kontroli było spełnianie przez przedsiębiorstwo społeczne warunków, o których mowa w art. 3, art. 4 ust. 1 oraz art. 5-10 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej ¹ , zwanej dalej „Ustawą”. Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 16 ust. 1 Ustawy oraz przepisów rozdziałów 2-5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej ² . Kontrolą objęto okres od 16 lutego 2023 r., tj. od dnia uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego do 17 grudnia 2024 r., tj. do dnia zakończenia czynności kontrolnych.
Jednostka kontrolowana	Spółdzielnia Socjalna SERCE ³ z siedzibą: ul. Krystyny 30, 62-067 Rakoniewice, posiadająca status przedsiębiorstwa społecznego, zwana dalej „Spółdzielnią” lub „przedsiębiorstwem społecznym”.
Kontrolerzy	Joanna Nowak – inspektor wojewódzki z Wydziału Kontroli Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, upoważnienie Wojewody Wielkopolskiego nr 371/24 z 2 grudnia 2024 r., Paweł Dobrowolski – specjalista z Wydziału Kontroli Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, upoważnienie Wojewody Wielkopolskiego nr 371/24 z 2 grudnia 2024 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	Kontrolę przeprowadzono w dniach od 9 do 17 grudnia 2024 r.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Dariusz Andrzej Nolka – Prezes Zarządu Spółdzielni.

(akta kontroli: str. 6, 20-25)

Na podstawie art. 47 ustawy o kontroli w administracji rządowej, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

II. Ocena kontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Wojewoda Wielkopolski ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, spełnianie przez Spółdzielnię Socjalną SERCE warunków, o których mowa w art. 3, art. 4 ust. 1 oraz art. 5-10 Ustawy.

Ocenę uzasadnia:

- prowadzenie przez Spółdzielnię działalności gospodarczej, zgodnie z art. 3 Ustawy,
- prowadzenie przez Spółdzielnię działalności służącej rozwojowi lokalnemu i mającej na celu reintegrację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz realizację usług społecznych, zgodnie z art. 4 Ustawy,

¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 113 ze zm.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

³ Numer KRS: 0000489466.

- zapewnienie przez Spółdzielnię zatrudnienia, zgodnego z art. 5 ust. 1 i 2 Ustawy,
- opracowanie i realizowanie przez Spółdzielnię w przypadku 14 zatrudnionych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, do których został udzielony instrument wsparcia, o którym mowa w art. 21 lub art. 22 Ustawy, indywidualnego planu reintegracyjnego, zgodnie z art. 6 Ustawy,
- przeprowadzenie przez Spółdzielnię spotkań konsultacyjnych pełniących funkcję organu konsultacyjno-doradczego, zgodnie z art. 7 ust. 5 Ustawy,
- przestrzeganie przez Spółdzielnię, określonych w art. 8 Ustawy, zakazów w zakresie rozdysponowania majątku przedsiębiorstwa społecznego na rzecz podmiotów powiązanych,
- przestrzeganie przez Spółdzielnię, określonych w art. 9 Ustawy, ograniczeń w zakresie przeznaczenia zysku lub nadwyżki bilansowej przedsiębiorstwa społecznego,
- sporządzenie rocznego sprawozdania przedsiębiorstwa społecznego za 2023 rok, zgodnie z art. 10 ust. 2 Ustawy.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego.

Wojewoda Wielkopolski decyzją z 16 lutego 2023 r.⁴ przyznał Spółdzielni status przedsiębiorstwa społecznego. Spółdzielnia została umieszczona w elektronicznym wykazie przedsiębiorstw społecznych prowadzonym przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. (akta kontroli: str. 9-10, 18-19)

Spółdzielnia, w okresie objętym kontrolą, prowadziła działalność gospodarczą, o której mowa w art. 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców⁵, co potwierdził w złożonych wyjaśnieniach Prezes Zarządu Spółdzielni i co było zgodne z art. 3 Ustawy. Spółdzielnia, zgodnie ze Statutem Spółdzielni z 5 czerwca 2018 r.⁶, działała na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych⁷, ustawy z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze⁸, innych ustaw oraz przyjętego Statutu. W Statucie Spółdzielni określone zostało, że cele Spółdzielni obejmują zarówno przywrócenie na rynek pracy (reintegracja zawodowa) osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz umożliwienie osobom bezrobotnym aktywizacji zawodowej, poprzez prowadzenie wspólnego przedsiębiorstwa w oparciu o osobistą pracę członków oraz pracowników Spółdzielni, jak i realizację doniosłych społecznie celów, takich jak tworzenie więzi międzyludzkich oraz reintegracja społeczna poprzez podejmowanie działań mających za przedmiot odbudowanie i podtrzymywanie u członków oraz pracowników Spółdzielni umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej oraz pełnienia ról społecznych w miejscu zamieszkania lub pobytu. Spółdzielnia może prowadzić także działalność społeczną i oświatowo-kulturalną na rzecz swoich członków, pracowników oraz ich środowiska lokalnego. Dla realizacji celów wskazanych w Statucie Spółdzielnia prowadzi działalność gospodarczą w zakresie: produkcji, usług i handlu.

(akta kontroli: str. 46-67, 264-265)

Przedsiębiorstwo społeczne, w okresie objętym kontrolą, prowadziło działalność służącą rozwojowi lokalnemu i mającą na celu reintegrację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz realizację usług społecznych, co było zgodne z art. 4 Ustawy. W złożonych wyjaśnieniach Prezes Zarządu Spółdzielni podał, że: „w zakresie reintegracji zawodowej Spółdzielnia zatrudnia dziewięć osób z niepełnosprawnością intelektualną zapewniając stanowiska pracy osobom nie mającym szans na zatrudnienie na otwartym rynku pracy. Kolejne cztery osoby to również osoby z niepełnosprawnościami, które otrzymują

⁴ Znak PS-V.8690.20.2023.6.

⁵ Dz. U. z 2024 r. poz. 236 ze zm.

⁶ Przyjętym Uchwałą nr 6/2018 w przedmiocie przyjęcia nowego brzmienia Statutu Spółdzielni Socjalnej SERCE z siedzibą w Rakoniewicach.

⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 802 ze zm.

⁸ Dz. U. z 2024 r. poz. 593.

wsparcie w postaci szkoleń. W roku 2024 było to szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy ze szczególnym uwzględnieniem pomocy dla osób niepełnosprawnych.” W zakresie reintegracji społecznej Prezes Zarządu wskazał, że: „ponieważ większość pracowników to osoby z wiosek, z niską samooceną oraz deficytami w kontaktach społecznych, organizowane są spotkania i pikniki przy siedzibie Spółdzielni, asystentki prowadzą treningi motywujące, przynajmniej raz w roku odbywa się kilkudniowy wyjazd integracyjny w miejsce wybrane przez pracowników. Zazwyczaj podczas wyjazdów organizowane są dodatkowe zajęcia rehabilitacyjne (masaże, kąpiele, sesje relaksacyjne). Każdego roku odbywają się uroczyste spotkania wszystkich pracowników na śniadaniach wielkanocnych oraz wigiliach”. Natomiast w zakresie realizacji usług społecznych Prezes Zarządu wyjaśnił, że: „Spółdzielnia świadczy usługi dowozu osób niepełnosprawnych na zajęcia terapeutyczne i rehabilitację do WTZ SERCE w Rakoniewicach, codziennie 15 osób, oraz uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy „Wygodna Stacja” w Wielichowie (16 osób). Samochody dostosowane do przewozu osób niepełnosprawnych transportują osoby niepełnosprawne oraz osoby w podeszłym wieku na szczepienia, wizyty lekarskie lub do lokali wyborczych. Na indywidualne zamówienia świadczymy usługi przewozu osób z niepełnosprawnościami na wesela, urodziny czy inne uroczystości”.

(akta kontroli: str. 264-283)

Spółdzielnia, w okresie od 16 lutego 2023 r., tj. dnia uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego, do 9 grudnia 2024 r., tj. dnia rozpoczęcia czynności kontrolnych, zatrudniała na podstawie umowy o pracę:

- w okresie od 16 lutego 2023 r. do 30 września 2023 r.: 12 osób, w tym dwie osoby w pełnym wymiarze czasu pracy, jedną osobę w wymiarze $\frac{3}{4}$ pełnego wymiaru czasu pracy, siedem osób w wymiarze $\frac{1}{2}$ pełnego wymiaru czasu pracy oraz dwie osoby w wymiarze $\frac{1}{4}$ pełnego wymiaru czasu pracy; każda z zatrudnionych osób była osobą zagrożoną wykluczeniem społecznym,
- w okresie od 1 października 2023 r. do 16 czerwca 2024 r.: 12 osób, w tym dwie osoby w pełnym wymiarze czasu pracy, dwie osoby w wymiarze $\frac{3}{4}$ pełnego wymiaru czasu pracy, sześć osób w wymiarze $\frac{1}{2}$ pełnego wymiaru czasu pracy oraz dwie osoby w wymiarze $\frac{1}{4}$ pełnego wymiaru czasu pracy; każda z zatrudnionych osób była osobą zagrożoną wykluczeniem społecznym,
- w okresie od 17 czerwca 2024 r. do 21 sierpnia 2024 r.: 13 osób, w tym trzy osoby w pełnym wymiarze czasu pracy, dwie osoby w wymiarze $\frac{3}{4}$ pełnego wymiaru czasu pracy, sześć osób w wymiarze $\frac{1}{2}$ pełnego wymiaru czasu pracy oraz dwie osoby w wymiarze $\frac{1}{4}$ pełnego wymiaru czasu pracy; każda z zatrudnionych osób była osobą zagrożoną wykluczeniem społecznym,
- w okresie od 22 sierpnia 2024 r. do 9 grudnia 2024 r.: 14 osób, w tym trzy osoby w pełnym wymiarze czasu pracy, trzy osoby w wymiarze $\frac{3}{4}$ pełnego wymiaru czasu pracy, sześć osób w wymiarze $\frac{1}{2}$ pełnego wymiaru czasu pracy oraz dwie osoby w wymiarze $\frac{1}{4}$ pełnego wymiaru czasu pracy; każda z zatrudnionych osób była osobą zagrożoną wykluczeniem społecznym.

Tym samym Spółdzielnia spełniała, w okresie objętym kontrolą, warunek dotyczący zatrudnienia określony w art. 5 ust. 1 Ustawy, tj. zatrudniania co najmniej trzech osób na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę w wymiarze co najmniej $\frac{1}{2}$ pełnego wymiaru czasu pracy. Spółdzielnia, w miesiącach objętych badaniem, tj. w marcu 2023 r., we wrześniu 2023 r., w kwietniu 2024 r. oraz w październiku 2024 r. spełniała również warunek dotyczący zatrudnienia określony w art. 5 ust. 2 Ustawy, tj. zapewnienia zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę w wymiarze co najmniej $\frac{1}{2}$ pełnego wymiaru czasu pracy, na poziomie co najmniej 30% ogółu osób zatrudnionych w przedsiębiorstwie społecznym. Uwzględniając w ogóle osób zatrudnionych, o którym mowa w art. 5 ust. 2 i 3 Ustawy, poza osobami

zatrudnionymi w Spółdzielni na podstawie umowy o pracę, jedną osobę prowadzącą jednoosobową działalność gospodarczą niebędącą pracodawcą świadczącą na rzecz przedsiębiorstwa społecznego usługi przez cały okres objęty kontrolą, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, zatrudnione w Spółdzielni na podstawie umowy o pracę w wymiarze co najmniej ½ pełnego wymiaru czasu pracy, stanowiły w marcu 2023 r., we wrześniu 2023 r. oraz w kwietniu 2024 r. – 77% ogółu osób zatrudnionych w Spółdzielni, a w październiku 2024 r. – 80% ogółu osób zatrudnionych w Spółdzielni.

(akta kontroli: str. 109-205)

Przedsiębiorstwo społeczne, w okresie objętym kontrolą, zgodnie ze złożonymi przez Prezesa Zarządu Spółdzielni wyjaśnieniami oraz sporządzonym zestawieniem dotyczącym indywidualnych planów reintegracyjnych, w przypadku 14 zatrudnionych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, do których został udzielony instrument wsparcia, o którym mowa w art. 21 lub art. 22 Ustawy, opracowało, przy aktywnym uczestnictwie osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym, i realizowało przez okres nie krótszy niż okres, na jaki został udzielony ten instrument, indywidualny plan reintegracji mający na celu podniesienie kwalifikacji zawodowych i kompetencji społecznych osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym, co było wymagane art. 6 ust. 1 i 2 Ustawy. Indywidualne plany reintegracji przedstawione w trakcie kontroli zawierały informacje określone w art. 6 ust. 3 Ustawy.

(akta kontroli: str. 206-233, 264-265)

Spółdzielnia, w okresie objętym kontrolą, przeprowadziła dwa spotkania konsultacyjne pełniące funkcję organu konsultacyjno-doradczego, co było zgodne z art. 7 ust. 5 Ustawy. Odbyły się one 6 września 2023 r. oraz 4 września 2024 r., co potwierdzają protokoły ze spotkań konsultacyjnych. Podczas spotkań konsultacyjnych z pracownikami Spółdzielni omawiane były wyniki działalności Spółdzielni oraz planowane działania, w tym na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej. W spotkaniu, które miało miejsce 6 września 2023 r. wzięło udział osiem zatrudnionych w Spółdzielni osób, natomiast w spotkaniu, które odbyło się 4 września 2024 r. uczestniczyło dziewięć zatrudnionych w Spółdzielni osób.

(akta kontroli: 234-236, 264-265)

Przedsiębiorstwo społeczne, w okresie od 16 lutego 2023 r. do 9 grudnia 2024 r., zgodnie z oświadczeniami złożonymi przez Prezesa Zarządu Spółdzielni:

- nie udzielało pożyczek osobom prawnym organizacyjnie z nim powiązanym ani swoim członkom, członkom organów tego przedsiębiorstwa, osobom zatrudnionym w tym przedsiębiorstwie ani osobom, z którymi osoby zatrudnione w tym przedsiębiorstwie pozostają w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związane z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, ani nie zabezpieczało ich zobowiązań mieniem przedsiębiorstwa społecznego;
- nie przekazywało majątku na rzecz osób, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 Ustawy, na zasadach innych niż w przypadku osób trzecich;
- nie wykorzystywało majątku na rzecz osób, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 Ustawy, na zasadach innych niż w przypadku osób trzecich, chyba że to wykorzystanie wynikało bezpośrednio z celu statutowego;
- nie dokonywało zakupu towarów lub usług od osób prawnych organizacyjnie z nim powiązanych lub podmiotów, w których uczestniczyły osoby, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 Ustawy, na zasadach innych niż w przypadku osób trzecich lub po cenach wyższych niż rynkowe.

(akta kontroli: str. 260-263)

Przedsiębiorstwo społeczne, w okresie od 16 lutego 2023 r. do 9 grudnia 2024 r., zgodnie z oświadczeniem złożonym przez Prezesa Zarządu Spółdzielni, nie przeznaczało zysku albo nadwyżki bilansowej uzyskanych z wykonywanej działalności, o której mowa

w art. 3 ust. 1 Ustawy, do podziału między swoich członków, udziałowców, akcjonariuszy i osoby w nim zatrudnione.

(akta kontroli: str. 260-263)

Spółdzielnia sporządziła i przekazała Wojewodzie Wielkopolskiemu roczne sprawozdanie przedsiębiorstwa społecznego za 2023 rok zawierające informacje dotyczące przedsiębiorstwa społecznego, tj. nazwę i formę prawną, adres siedziby oraz dane kontaktowe, NIP, numer identyfikacyjny REGON i numer w Krajowym Rejestrze Sądowym oraz szczegółowe informacje o podjętych działaniach dotyczących reintegracji społecznej i zawodowej osób zatrudnionych wraz z osiągniętymi efektami, zatrudnieniu, z uwzględnieniem warunków, o których mowa w art. 5 ust. 2 Ustawy i korzystaniu z instrumentów wsparcia, o których mowa w art. 21, art. 22 i art. 24-26 Ustawy, co było wymagane art. 10 ust. 2 Ustawy.

(akta kontroli: str. 237-259)

IV. Stwierdzone nieprawidłowości.

1. Spółdzielnia w przypadku jednej zatrudnionej osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym, do której został udzielony instrument wsparcia, o którym mowa w art. 22 Ustawy, nie opracowała i nie realizowała indywidualnego planu reintegracyjnego, co było niezgodne z art. 6 ust. 1 Ustawy, który stanowi, że przedsiębiorstwo społeczne w przypadku każdej zatrudnionej osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym, do której został udzielony instrument wsparcia, o którym mowa w art. 21 lub art. 22 Ustawy, opracowuje i realizuje indywidualny plan reintegracyjny przez okres nie krótszy niż okres, na jaki został udzielony ten instrument lub nie krótszy niż okres zatrudnienia danej osoby wymagany w związku z udzieleniem tego instrumentu.

(akta kontroli: str. 109-111, 206-208, 264-265, 289-290)

W złożonych wyjaśnieniach Prezes Zarządu Spółdzielni przyznał, że: „w przypadku każdej osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym, do której został udzielony instrument wsparcia został opracowany i realizowany indywidualny plan reintegracji na okres nie krótszy niż okres udzielonego wsparcia. Wyjątkiem był [...], dla którego ze względu na częste nieobecności związane ze stanem zdrowia, indywidualny plan reintegracji nie został opracowany”.

(akta kontroli: str. 264-265)

2. Przedsiębiorstwo społeczne przekazało Wojewodzie Wielkopolskiemu roczne sprawozdanie przedsiębiorstwa społecznego za 2023 rok w dniu 16 kwietnia 2024 r., tj. 16 dni po wyznaczonym terminie, co było niezgodne z art. 10 ust. 1 Ustawy, który stanowi, że przedsiębiorstwo społeczne sporządza roczne sprawozdanie i przekazuje je w formie elektronicznej wojewodzie właściwemu ze względu na siedzibę przedsiębiorstwa społecznego w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku, za który jest składane to sprawozdanie.

(akta kontroli: str. 237-259)

W złożonych wyjaśnieniach Prezes Zarządu Spółdzielni podał, że: „w roku 2024 na Spółdzielni Socjalnej SERCE po raz pierwszy ciążył obowiązek złożenia sprawozdania wojewodzie ze swojej działalności. W celu przygotowania się do tej czynności wziąłem udział w spotkaniu warsztatowym z udziałem pracowników UW [...]. Nigdy wcześniej nie korzystałem z systemu CAS. Wypełnienie sprawozdania zacząłem przed 31 marca 2024 [...]. Nie jest to system intuicyjny, zwłaszcza dla początkującego użytkownika. O ile dobrze pamiętam, to nie zaznaczyłem wszystkich kafelków, co spowodowało, że sprawozdanie nie zostało przesłane. Dopiero telefon od pracownika UW [...] mi to uświadomił”. Prezes Zarządu Spółdzielni zapewnił również, że sprawozdanie za rok 2024 zostanie złożone przed ustawowym terminem.

(akta kontroli: str. 284-285)

V. Zalecenia i wnioski.

Biorąc pod uwagę ustalenia zawarte w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym wnoszę o:

1. Opracowywanie i realizowanie w przypadku każdej zatrudnionej osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym, do której został udzielony instrument wsparcia, o którym mowa w art. 21 lub art. 22 Ustawy, indywidualnego planu reintegracyjnego przez okres nie krótszy niż okres, na jaki został udzielony ten instrument lub nie krótszy niż okres zatrudnienia danej osoby wymagany w związku z udzieleniem tego instrumentu, zgodnie z art. 6 ust. 1 Ustawy.
2. Przekazywanie Wojewodzie Wielkopolskiemu w formie elektronicznej rocznego sprawozdania przedsiębiorstwa społecznego w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku, za który jest składane to sprawozdanie, zgodnie z art. 10 ust. 1 Ustawy.

VI. Pozostałe informacje.

Informację o sposobie wykonania powyższych zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, proszę przekazać w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Wojewoda Wielkopolski

Agata Sobczyk